

Felhantering

Ofta antar vi att allt ska fungera...

Alla **filer** vi behöver finns går att öppna
Tillräckligt mycket **minne** finns
Serverar som vi kontaktar svarar
...

...men ibland går ju något fel!

Filer saknas
Minnet tar slut
Serverar är inte tillgängliga
...

Upptäck
att ett fel har uppstått

Hantera
felet på något sätt

Laga felet själv

Signalera
till någon annan

Att upptäcka och signalera fel

■ Exempelproblem: Konvertera *sträng* till *heltal*

■ Sträng: "4711" (4 tecken)

- Första siffran är '4' → 4 = 4
- Andra siffran är '7' → $4 * 10 + 7 = 47$
- Tredje siffran är '1' → $47 * 10 + 1 = 471$
- Fjärde siffran är '1' → $471 * 10 + 1 = 4711$
- → 4711, ett *heltal*

■ Hur går vi från tecken '4' till heltal 4?

- Java använder **Unicode**
- '4' har numeriskt värde 52
- '0' har numeriskt värde 48
- '4' - '0' =
52 - 48 =
4

Dec	Hex	Oct	HTML	Chr
32	20	040	 	Space
33	21	041	!	!
34	22	042	"	"
35	23	043	#	#
36	24	044	$	\$
37	25	045	%	%
38	26	046	&	&
39	27	047	'	'
40	28	050	((
41	29	051))
42	2A	052	*	*
43	2B	053	+	+
44	2C	054	,	,
45	2D	055	-	-
46	2E	056	.	.
47	2F	057	/	/
48	30	060	0	0
49	31	061	1	1
50	32	062	2	2
51	33	063	3	3
52	34	064	4	4
53	35	065	5	5
54	36	066	6	6
55	37	067	7	7
56	38	070	8	8
57	39	071	9	9

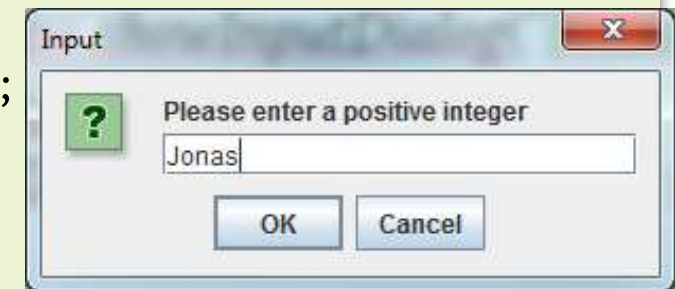
4 steg

■ Kodexempel

```
public class NumberParser {  
    public static int parsePositiveInteger(String str) {  
        int result = 0;  
  
        // För varje tecken  
        for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
            char character = str.charAt(pos);  
  
            // Exempel: '4' - '0' == 52 - 48 == 4  
            int digit = character - '0';  
  
            // Flytta det gamla 1 steg åt vänster; infoga nya siffran  
            result = result * 10 + digit;  
        }  
        return result;  
    }  
}
```

- **Utökning:** Läs in ett positivt heltal från användaren
 - **JOptionPane** ger alltid strängar, tecken för tecken

```
public class NumberParser {  
    public static void main(String[] args) {  
        String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
        int value = parsePositiveInteger(answer);  
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "You said: " + value);  
    }  
  
    private static int parsePositiveInteger(String str) {  
        int result = 0;  
        for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
            int digit = str.charAt(pos) - '0';  
            result = result * 10 + digit;  
        }  
        return result;  
    }  
}
```


**Var alltid
misstänksam mot
användarens indata!**

- Ibland kan användaren göra fel i *inmatningen*

```
public class NumberParser {  
    public static void main(String[] args) {  
        String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
        int value = parsePositiveInteger(answer);  
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "You said: " + value);  
    }  
  
    private static int parsePositiveInteger(String str) {  
        int result = 0;  
        for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
            int digit = str.charAt(pos) - '0';  
            result = result * 10 + digit;  
        }  
        return result;  
    }  
}
```


Upptäcka fel: Själv (2)

- "Jonas"

- 'J' - '0' = 74 - 48 = 26

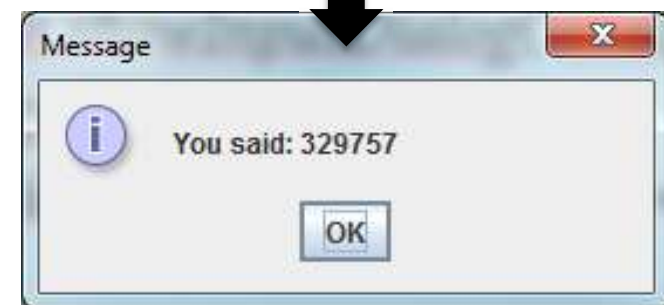
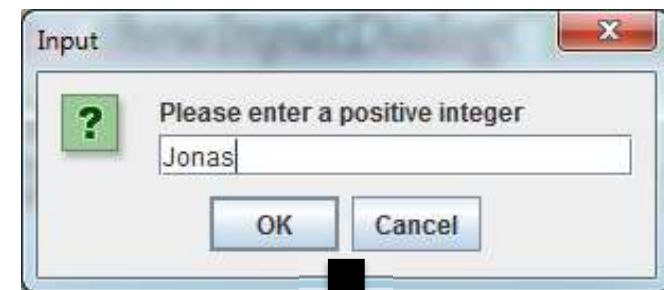
```
73 49 111 &#073; I  
74 4A 112 &#074; J  
75 4B 113 &#075; K  
- - - - -
```

- 'o' - '0' = 111 - 48 = 63

```
110 6E 156 &#110; n  
111 6F 157 &#111; o  
112 70 160 &#112; p
```

- → 26*10 + 63 = 323

- ...

Upptäcka fel: Själv (3)

- Ingen kan "upptäcka det åt oss" – det är vi som måste hitta felet

```
private static int parsePositiveInteger(String str) {  
    int result = 0;  
  
    for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
        int digit = str.charAt(pos) - '0';  
  
        if (digit < 0 || digit > 9) {  
            Fel hittat: Felaktig input!  
            Vad ska vi göra?  
        }  
  
        result = result * 10 + digit;  
    }  
    return result;  
}
```

Ignorera? Nej...

Laga felet själva? *Går inte!*

Signalera
till anroparen!

Hur signalerar man fel?

- Ett sätt att signalera: Speciella returvärden

```
private static int parsePositiveInteger(String str) {
    int result = 0;

    for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {
        int digit = str.charAt(pos) - '0';

        if (digit < 0 || digit > 9) {
            return -1;
        }

        result = result * 10 + digit;
    }
    return result;
}
```

Metoden läser positiva heltal
→ -1 kan aldrig returneras "normalt"
→ Kan användas som speciell "signal"

Returvärden används t.ex. i C

fopen():	NULL → fel
fread():	0 → fel
bind():	0 → OK, -1 → fel
fgetc():	EOF → filslut <u>eller</u> fel (testa med ferror() / feof())

- Nu måste anroparen upptäcka att något gick fel
 - Det signaleras – men man måste titta på signalen

```
public static void main(String[] args) {  
    String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
    int value = parsePositiveInteger(answer);  
    JOptionPane.showMessageDialog(null, "You said: " + value);  
}
```



```
public static void main(String[] args) {  
    int value = -1;  
    while (value < 0) {  
        String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
        value = parsePositiveInteger(answer);  
    }  
    JOptionPane.showMessageDialog(null, "You said: " + value);  
}
```

Kontrollera returvärde (2)

- Signalering med returvärden kan ge problem...

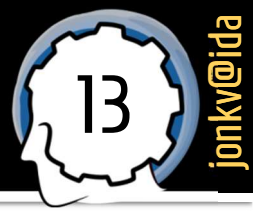
1) Tänk om vi glömmer testa!

```
public static void main(String[] args) {  
    String answer = JOptionPane.showInputDialog("How many people?");  
    int num = parsePositiveInteger(answer);  
    String[] names = new String[num];  
}
```

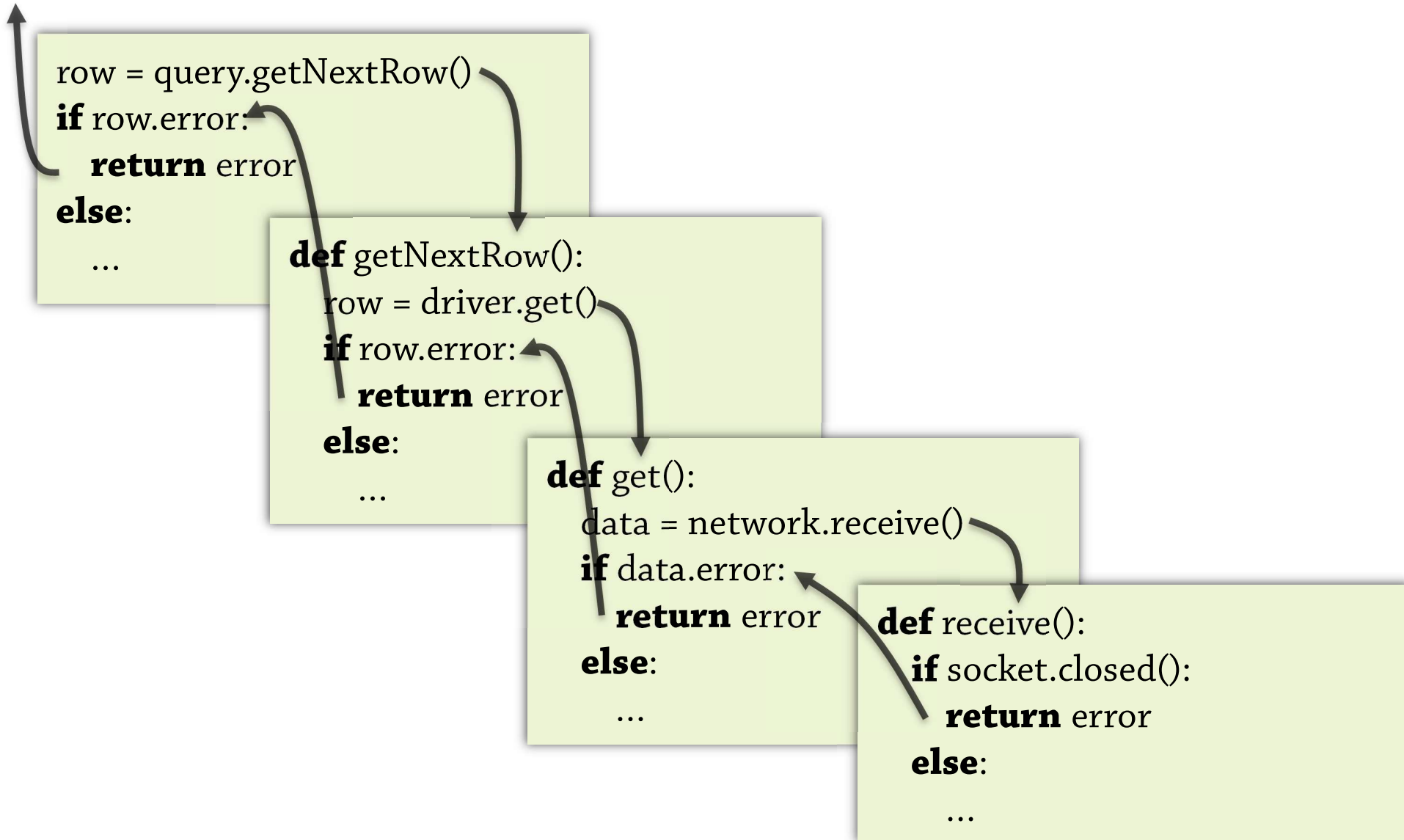
Krasch: Array med negativ storlek

2) I `parseAnyInteger()` (även negativa) finns inget "ledigt" returvärde som kan betyda "fel"...

Kontrollera returvärde (3)

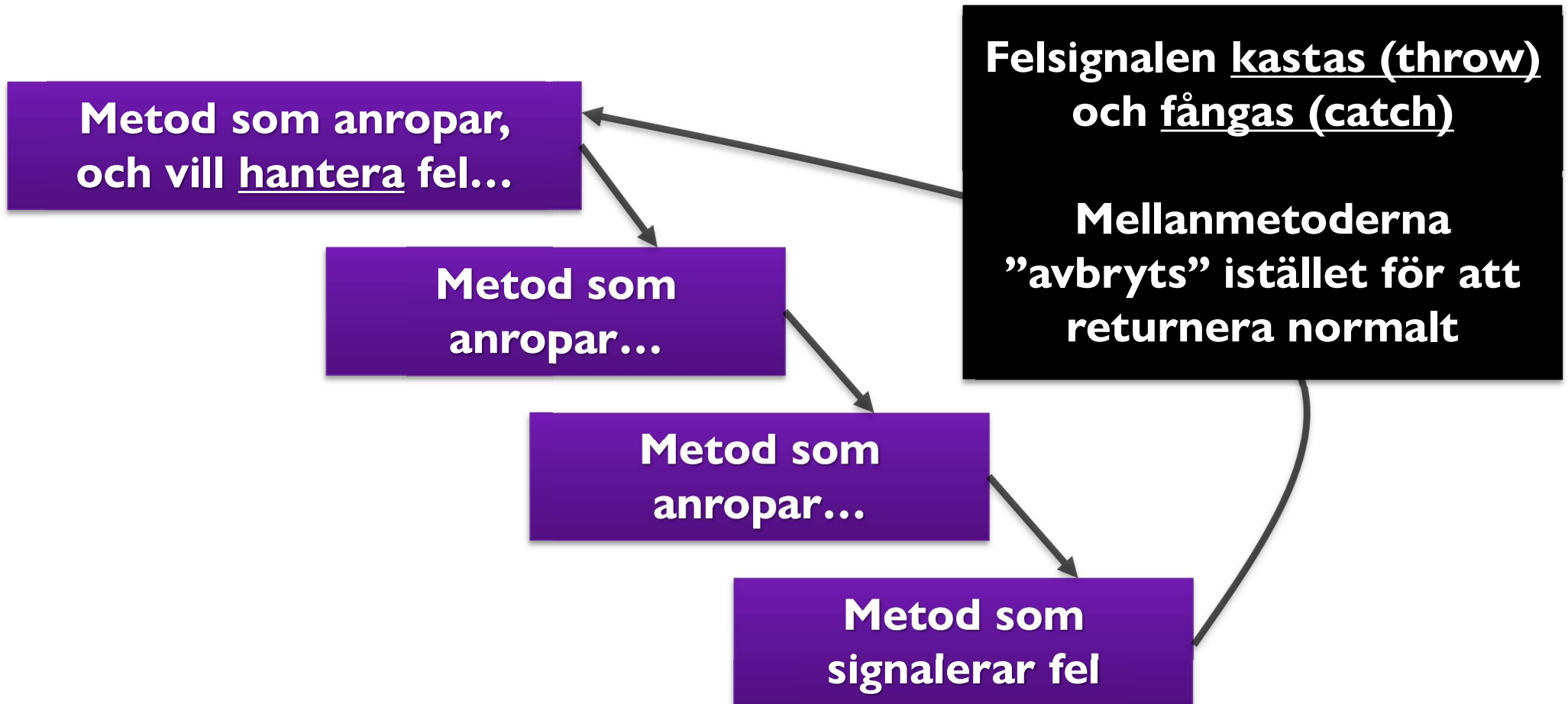

3) Jobbigt om det finns mellannivåer

Exceptions / undantag: Grunderna

- Ett alternativ:
 1. Inför *speciella kontrollstrukturer* för att signalera fel
 2. Inför *speciella kontrollstrukturer* för att visa var felen kan *hanteras*
 3. Låt felen *automatiskt skickas vidare* ända till hanteraren

Undantag 2: Signalera fel

- Fel kallas undantag (exceptions)

```
private static int parsePositiveInteger(String str) throws NumberFormatException {  
    int result = 0;  
  
    for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
        int digit = str.charAt(pos) - '0';  
  
        if (digit < 0 || digit > 9) {  
            throw new NumberFormatException();  
        }  
  
        result = result * 10 + digit;  
    }  
    return result;  
}
```

Fel hanteras separat →
Reservera inte returvärdet,
deklarera feltyper istället

Fel → kasta ett undantag
(avbryter exekveringen,
inget värde returneras)

Python: **raise** ...

Undantag 3: Att läsa kod – signalering


```
if (digit < 0 || digit > 9) {  
    return -1;  
}
```


Speciell syntax →
lättare att se var fel signaleras

```
private static int parsePositiveInteger(String str) throws NumberFormatException {  
    int result = 0;  
  
    for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
        int digit = str.charAt(pos) - '0';  
  
        if (digit < 0 || digit > 9) {  
            throw new NumberFormatException();  
        }  
  
        result = result * 10 + digit;  
    }  
    return result;  
}
```

Undantag 4: Att läsa kod – felhantering


```
String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");
int value = parsePositiveInteger(answer);
if (value >= 0) {
    String[] names = new String[num];
    // ... mer kod som körs om allt är OK ...
} else {
    // Fel format
}
```

Gammal felhanterare: Vanlig villkorssats mitt i en funktion


```
String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");
int value = 0;
try {
    value = parsePositiveInteger(answer);
    String[] names = new String[num];
    // ... mer kod som körs om allt är OK ...
} catch (NumberFormatException e) {
    // Fel format
}
```

Exceptions: Egen kontrollstruktur, try / catch
Felhanteringskod separeras från övrig kod

Undantag 5: Skicka vidare, automatiskt

```
public static void main(String[] args) {  
    try {  
        int value = getNumberFromUser();  
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "You said: " + value);  
    } catch (NumberFormatException e) {  
        // ...  
    }  
}
```

Kan automatiseras för att vi vet vad som är en felsignal

Fångas och hanteras här

```
private static int getNumberFromUser() throws NumberFormatException {  
    String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
    return parsePositiveInteger(answer);  
}
```

Fångas inte här → skickas vidare

```
private static int parsePositiveInteger(String str) throws NumberFormatException {  
    int result = 0;  
    for (int pos = 0; pos < str.length(); pos++) {  
        int digit = str.charAt(pos) - '0';  
        if (digit < 0 || digit > 9) throw new NumberFormatException();  
        result = result * 10 + digit;  
    }  
    return result;  
}
```

Fångas inte här:
Ligger inte inom try/catch
→ Går automatiskt till anroparen

Undantag 6: Objekt

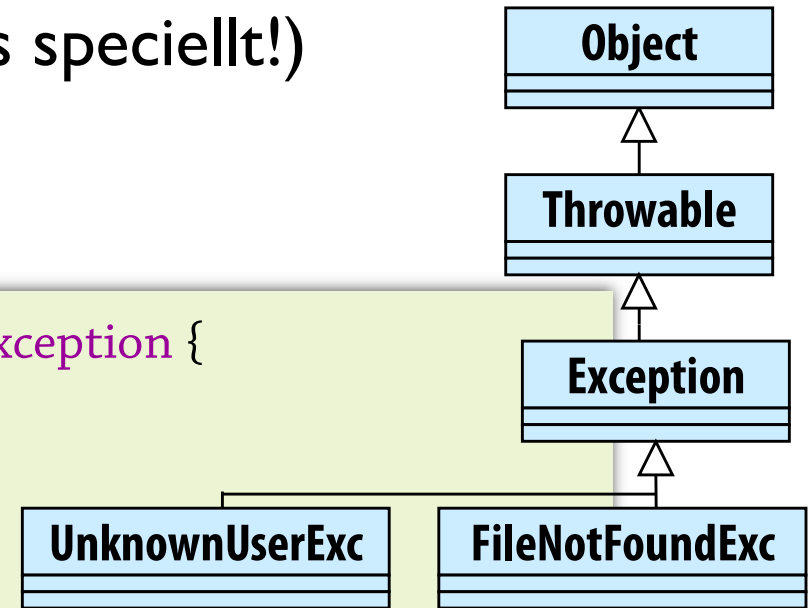

- I Java är undantag **objekt** (som hanteras speciellt!)
 - Typ: Subklass till **Throwable**

```
public class FileNotFoundException extends Exception {  
    public FileNotFoundException(String msg) {  
        super(msg);  
    }  
}
```

```
if (...) throw new FileNotFoundException(filename);  
// Skapa ett exception-objekt, och kasta det sedan (signalera fel)
```

```
public class UnknownUserException extends Exception {  
    private String name; // Name of unknown user  
    private String database; // Database used for lookup  
    public UnknownUserException(String name, String database) { ... }  
}
```


Har fält, konstruktorer
Kan lagra felinformation

Undantag och kontrakt

- Metoder **deklarerar** vilka undantag som kan kastas

```
public class FileInputStream extends InputStream
{
    public FileInputStream(String name) throws FileNotFoundException {
        ...;
    }
}
```

Ingår i kontraktet!

"Jag lovar att inte signalera några andra fel än FileNotFoundException"

Behöver inte titta i kod eller dokumentation för att se vilka fel som kan uppstå, hur de signaleras

fopen():	NULL → fel
fread():	0 → fel
bind():	0 → OK, -1 → fel
fgetc():	EOF → filslut <u>eller</u> fel

Kontrakt 2: Underklasser

- Vi vet: Subklasser måste lova minst lika mycket!

```
public class StreamReader
{
    public int readInt() throws IOException {
        ...;
    }
}
```

```
public class MyReader extends StreamReader
{
    @Override
    public int readInt() throws IOException, OverflowException {
        ...;
    }
}
```

Kompilatorn klagar: StreamReader lovade ju att bara IOException kan kastas!

- Kompilatorn kontrollerar att kontraktet efterlevs

Måste fånga med try-catch:

```
public String readFile(String name) {  
    try {  
        InputStream in = new FileInputStream(name); // Kan kasta FNFE  
        // ...  
    } catch (FileNotFoundException ex) {  
        ...  
    }  
}
```

Eller tala om att fel kan skickas vidare:

```
public String readFile(String name) throws FileNotFoundException {  
    InputStream in = new FileInputStream(name);  
    // ...  
}
```

Med speciella "felvärden"
kunde vi glömma att testa returvärdet...

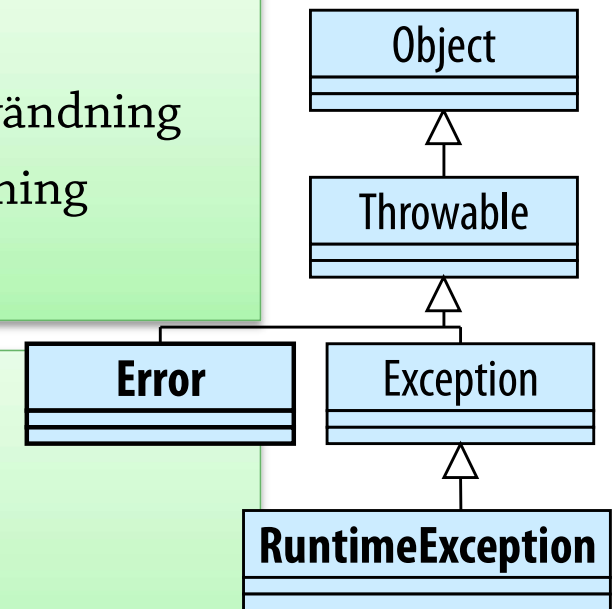
Kontrakt 4: Undantag (!)

RuntimeException kan inträffa nästan var som helst

- **ArrayIndexOutOfBoundsException** – varje arrayanvändning
- **NullPointerException** – varje pekaranvändning
- **ClassCastException** – varje cast

Error: Vissa allvarliga fel

- **OutOfMemoryError** – varje **new**
- **StackOverflowError** – varje metदानrop
- **ClassFormatError** – varje klass som används

- Ska fortfarande **representeras som undantag**, inte "krascha"
 - Lättare att felsöka
- Ska normalt **inte fångas**
 - Interna datastrukturer kan ha "förstörts",
just eftersom man inte kan gardera sig mot det som kan inträffa var som helst
- Behöver inte deklarereras – ingår ej i kontrakt

Hantera undantag: När och hur?

Ibland kan man uppfylla kontraktet trots felet

```
/** Visualizes in 3D or 2D depending on  
current graphics capabilities */
```

```
void visualize() {  
  try {  
    visualize3D();  
  } catch (No3DGraphicsException e) {  
    visualize2D();  
  }  
}
```

```
/** Signal task completion visually,  
and possibly audibly */
```

```
void signalCompletion() {  
  statusBar.setText("Done!");  
  try {  
    beep();  
  } catch (NoSoundException e) {  
    // Not possible, but we have still  
    // satisfied our contract...  
  }  
}
```

På lägre nivå uppstod ett fel

På högre nivå var detta *inte viktigt*, målet nåddes ändå

Måste inte informera någon – men ibland vill man ändå logga felet

Kan man inte uppfylla kontraktet måste anroparen informeras!

```
public class DocumentIO {  
    /** Saves the file to disk */  
    void saveToFile(Document doc) throws IOException {  
        // Försök spara filen.  
        FileOutputStream fs = new FileOutputStream();  
        ...  
        ...  
    }  
}
```

Informera genom att inte fånga fel:
IOException från FileOutputStream
skickas automatiskt vidare

Man kan alltid tillfälligt fånga upp felet

```
public class DocumentIO {  
    public void saveToFile(Document doc) throws IOException {  
        try {  
            // save the file ...  
        }  
        catch (IOException e) {  
            // Some cleanup: Delete temp file...  
            throw e;  
        }  
    }  
}
```

Fånga upp felet,
“städa”,
kasta vidare *samma* objekt

Hantera 4: Gemensamt eller separat?

Gemensamt try/catch-block

```
void single() {  
    final InputStream is1, is2;  
  
    try {  
        is1 = new FileInputStream("Hello");  
        is2 = new FileInputStream("Goodbye");  
    } catch (FileNotFoundException e) {  
        // Executed if either file is missing  
    }  
}
```

Mindre kod, lättare att läsa

Separata try/catch-block

```
void multiple() {  
    final InputStream is1, is2;  
  
    try {  
        is1 = new FileInputStream("Hello");  
    } catch (FileNotFoundException e) {  
        // Executed if Hello is missing  
    }  
    try {  
        is2 = new FileInputStream("Goodbye");  
    } catch (FileNotFoundException e) {  
        // Executed if Goodbye is missing  
    }  
}
```

Vet på vilken rad felet uppstod

Anpassa till situationen!

Hantera 5: Vad ska jag fånga?

“Catch” fångar fel av en typ *och dess subtyper*

```
public class ExecuteExternal {  
    public static void execute(final String[] args) {  
        try {  
            final Process p = Runtime.getRuntime().exec(args);  
            p.waitFor();  
        } catch (Exception e) {  
            // Executed if anything  
            // goes wrong  
        }  
    }  
}
```

Fångar alla feltyper på en plats:
Ser inte *vilka* fel som kan uppstå
Hur vet man om varje feltyp hanteras rätt?

"Exception" är *definitivt* för brett:
Fångar även RuntimeExceptions (null-pekare, ...)

Ange specifika fel
som ska hanteras

```
try {  
    ...  
} catch (IOException e) {  
    ...  
} catch (InterruptedException e) {  
    ...  
}
```

```
try {  
    ...  
} catch (IOException | InterruptedException e) {  
    ...  
}
```

Om man vill hantera flera
feltyper på samma sätt

Felfel 1: Fånga och ignorera → följdfelet


```
public class WordProcessor {
    private Document doc = null;

    public WordProcessor(String filename) {
        loadFile(filename);
        System.out.println("Size is " + doc.getLength());
    }

    private void loadFile(String filename) {
        try {
            FileInputStream is = new FileInputStream(filename);
            // ...
            doc = parseDocumentFrom(is);
        } catch (FileNotFoundException e) {
            e.printStackTrace(); // Felmeddelande
        }
    }
}
```

Tror allt gick bra,
men doc är fortfarande null
→ **NullPointerException**

Ofta inträffar kraschen
långt senare
→ svårt att hitta ursprungsfelet

Vanligt felhanteringsfel:
Skriver ut felmeddelande, informerar *inte* anroparen

Felfel 1b: Fånga och ignorera → följdfelet


```
public class WordProcessor {
    private Document doc = null;

    public WordProcessor(String filename) {
        try {
            loadFile(filename);
        } catch (FileNotFoundException e) {
            System.out.println("File not found");
        }
        System.out.println("Size is " + doc.getLength());
    }

    private void loadFile(String filename) throws FileNotFoundException {
        FileInputStream is = new FileInputStream(filename);
        // ...
        doc = parseDocumentFrom(is);
    }
}
```

...men anroparen själv fångar felet,
ignorerar det,
fortsätter,
och kraschar senare!

Här är loadFile() korrekt...

Undvik felhanteringsfel!

- För att undvika problem, tänk alltid:
 - Vad händer *efter* jag fångar upp felet?
 - Uppfyller jag mina löften?
 - Får någon *reda* på om jag inte uppfyller mina löften?
 - *Hur fortsätter exekveringen av programmet?*

Att informera om fel

Vem informerar användaren?

- Vi delar upp klasser i två kategorier

De flesta klasser och metoder används bara av *andra klasser*

Misslyckanden ska signaleras till anroparen

**Kan också loggas till loggfil
(se `java.util.logging.*`)**

Vissa klasser och metoder tillhör användargränssnittet

Får prata med användaren

**Textutmatning,
GUI**

**Ett GUI-program ska informera grafiskt, inte i terminalen
(som man inte tittar på)!**

Om användaren måste informeras:

```
public class DocumentIO {  
    public void saveToFile(Document doc) throws IOException {  
        try {  
            // save the file ...  
        }  
        catch (IOException e) {  
            // Some cleanup: Delete temp file...  
            System.out.println("Couldn't save!");  
            throw e;  
        }  
    }  
}
```

Inte av en “lågnivåklass”!

Inte ens om klassen också
informerar anroparen, som här

Denna klass är ett verktyg,
inte del av användargränssnittet
(som kanske föredrar *dialogruta*)!

Klasser i användargränssnittet
kan själva informera användaren

```
public class WordProcessorUI {  
  
    /** Try to save the file. If impossible,  
        inform the user through a dialog. */  
    void saveOrInform() {  
        try {  
            this.docIO.saveToFile(this.doc);  
        } catch (IOException e) {  
            JOptionPane.showMessageDialog(...);  
        }  
    }  
}
```

**Kontraktet anpassas:
saveOrInform säger inte
”sparar definitivt filen”.**

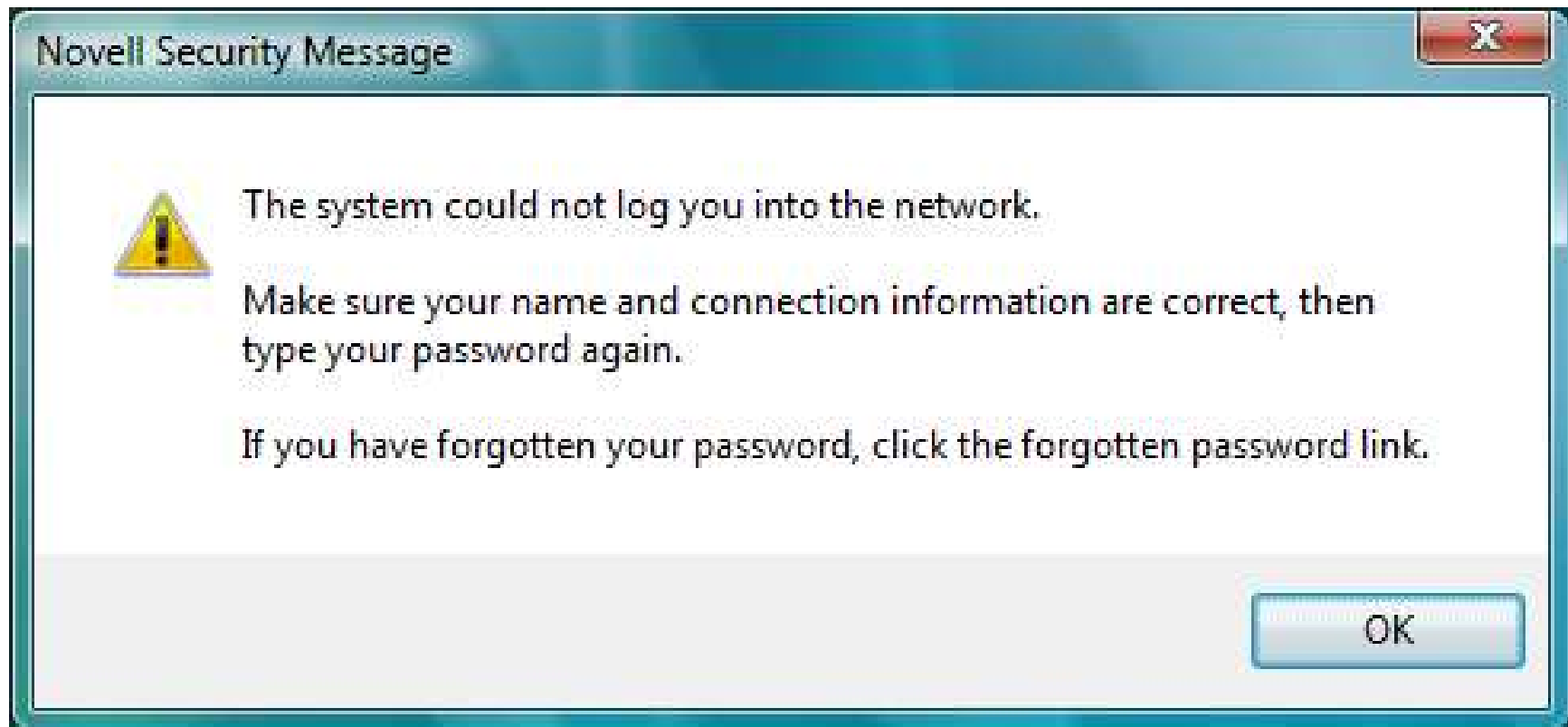
Felfel 2: Fånga och gissa


```
try {  
    connectToDatabase();  
} catch (DatabaseException e) {  
    System.out.println("Wrong password!");  
    System.exit(1);  
}
```

**Glöm att starta databasen →
också DatabaseException →
spendera tre timmar på att hitta rätt lösenord**

- Ett "välpolerat" program visar (helst) inte "råa" felmeddelanden
 - Anpassar dem till användaren

- Som utvecklare behöver vi mer detaljer!
 - Finns i undantaget vi fångar – men skriv inte bara ut det!
 - **System.out.println(e);**
 - Säger inget om var felet inträffade
 - Skriv *åtminstone* ut en *stack trace*
 - **e.printStackTrace();**
 - Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException
at com.example.myproject.Book.getTitle(Book.java:16)
at com.example.myproject.Author.getBookTitles(Author.java:25)
at com.example.myproject.Bootstrap.main(Bootstrap.java:14)
 - Om felet absolut inte kan inträffa (“when pigs fly”):
 - Det kan det nog ändå
 - Skriv *åtminstone* ut en *stack trace*
 - Eller logga felet till fil!

the impossible happens.®

Undantag i undantagsfall

Helt fel: Använda undantag i normalfall


```
public class Calculator {
    public static int sum(int[] array) {
        int sum = 0;
        int pos = 0;
        try {
            while (true) {
                sum = sum + array[pos];
                pos++;
            }
        } catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
            // OK, we're at the end of the array
        }
        return sum;
    }
}
```

Undantag ska användas i undantagsfall

Här blir det en exception vid varje anrop!

**Kasta undantag:
Vilken typ?**

Typer 1: Inbyggda undantagstyper

- Undantagsklasser ska vara så specifika som möjligt, för att:
 - Se exakt vilka problem som kan inträffa
 - Fånga specifika fel, utan att fånga andra
 - Ge förståeliga felmeddelanden
- Använd inbyggda feltyper där de passar!
 - Exempel: `IndexOutOfBoundsException`

```
public class ArrayList {  
    private int size;  
    ...  
    private Object get(int index) {  
        if (index < 0 || index > size) {  
            throw new IndexOutOfBoundsException  
                ("Index " + index + " not in bounds [0," + (size-1 + ")]");  
        }  
        ...  
    } }  
}
```

Passar perfekt!

- Om det inte finns några passande typer?
 - Gör inte så här:
 - **throw new** IOException("Database error")
 - **throw new** IOException("User not found")
 - **throw new** IOException("User already exists")
 - Skapa en **egen undantagstyp!**

Kan inte särskiljas av programmet!

Anroparen kan inte skilja "user already exists" från "database error", osv.

```
public class NoSuchUserException extends Exception {  
    public NoSuchUserException(String message) {  
        // Pass the error message to the superclass constructor  
        // (will be shown in the stack trace)  
        super(message);  
    }  
}
```

Att testa felhantering

Hur testar vi felhantering?

Ofta antar vi att allt ska fungera...

Alla **filer** vi behöver finns går att öppna
Tillräckligt mycket **minne** finns
Serverar som vi kontaktar svarar
...

...och ofta gör det ju det!

...så hur vet vi om felhanteringen är fel?

Måste provocera fram fel / exceptions!

- Ibland kan vi lätt provocera fel genom vår input
 - Skriv in "hello" i dialogrutan
 - Se vad som händer

```
public static void main(String[] args) {  
    int value = 0;  
    boolean enteredCorrectly = false;  
    while (!enteredCorrectly) {  
        String answer = JOptionPane.showInputDialog("Please enter a positive integer");  
        try {  
            value = parsePositiveIntegerNoLimit(answer);  
            enteredCorrectly = true;  
        } catch (NumberFormatException e) {  
            // Fel format, vad gör vi nu?  
        }  
    }  
    System.out.println("You entered " + value);  
}
```

- Ibland kan vi provocera fel genom att ändra omgivningen
 - Döp om en fil på disk
 - (Eller ändra i inläsningen, som nedan)

```
public String readFile(String name) {  
    try {  
        InputStream in = new FileInputStream(name + ".does-not-exist");  
        // ...  
    } catch (FileNotFoundException ex) {  
        ...  
    }  
}  
  
public void getImage() {  
    String name = "/img/test.png";  
    URL url = ClassLoader.getResource(name + ".does-not-exist");  
    ImageIcon img = new ImageIcon(url);  
}
```

- Ibland kan man själv kasta ett fel
 - Bara för att testa felhanteringen

```
/** Visualizes in 3D or 2D depending on  
current graphics capabilities */
```

```
void visualize() {  
    try {  
        throw new No3DGraphicsException();  
        // visualize3D();  
    } catch (No3DGraphicsException e) {  
        visualize2D();  
    }  
}
```

**Viktigt: Fel i felhantering
är vanlig anledning till komplettering**

Att alltid frigöra resurser

Try-with-resources 1

- Vissa resurser måste **frigöras** när de har använts
 - Exempel: Databashantering – frigör en *statement* efter användandet

```
public class DatabaseClient
{
    public void viewTable(Connection con) throws SQLException {
        String query = "select COF_NAME, SUP_ID, PRICE, SALES, TOTAL from COFFEES";

        try (Statement stmt = con.createStatement()) {
            ResultSet rs = stmt.executeQuery(query);

            while (rs.next()) {
                // ...
            }
        } catch (SQLException e) {
            // Hantera på något sätt...
        }
    }
}
```

Python:
with con.createStatement() **as** stmt:
...

```
try (resurs = hämtaResurs()) {
    // Använd resursen här
    // Måste implementera AutoCloseable
}
```

Frigörs **alltid** när man går ur **blocket**, oavsett hur (return, exception, "bli klar och gå vidare", ...)

- Annat exempel: I/O med **OutputStream**

```
public static void main(String[] args) {  
    try (OutputStream os = new FileOutputStream("info.dat")) {  
        ...  
        os.write(3);  
        ...  
        // Behöver inte stänga filen här  
    } catch (IOException e) {  
        // ... Hantera I/O-fel som kan uppstå  
    }  
}
```

Avslutande ord

As far as we know,
our computer has never had an undetected error.

— Conrad H. Weisert